

УДК 330.8

А.О. Пантелеймоненко

**ВОЛОДИМИР СЕМЕНОВИЧ ЖУЧЕНКО –
ВІДОМИЙ УКРАЇНСЬКИЙ УЧЕНИЙ-ЕКОНОМІСТ
(1923–2014)**

Стаття присвячена відомому українському вченому В.С.Жученку. Представлені його дослідницька діяльність та наукові публікації.

Серед плеяди сучасних українських вчених-економістів широко відоме ім'я доктора економічних наук, професора Володимира Семеновича Жученка. Народився він 25 грудня 1923 року в селі Келебердівка Решетилівського району Полтавської області. Після закінчення середньої школи навчався у Київському державному університеті імені Т.Г.Шевченка. У роки Великої Вітчизняної війни був військовим льотчиком. Після

війни Володимир Семенович повернувся на навчання і закінчив університет у 1948 р. На початку 50-х років захистив кандидатську дисертацію. Працював доцентом, завідувачем кафедри історії народного господарства й економічної думки, головним ученим секретарем у Київському державному університеті імені Т.Г.Шевченка (1951–1960 рр.); доцентом, деканом факультету в Київському інституті народного господарства (1960–1969 рр.); завідувачем відділу історії економічної думки в Україні Інституту економіки АН України; заступником директора Інституту економіки з наукової роботи АН України (1969–1975 рр.). У 1974 р. захистив докторську дисертацію, у 1976 р. – одержав вчене звання професора. А з 1975 р. пра-

цював у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка професором. Тривалий час був на керівних посадах, зокрема, проректора з навчальної роботи (1978–1986 рр.) та завідувача кафедри політекономії (1975–1992 рр.).

Як учений Володимир Семенович зробив вагомий внесок у розвиток вітчизняної економічної науки. Основна тематика його досліджень пов'язана з фундаментальними політико-економічними проблемами, основними напрямками розвитку економічної думки, методологічними та практичними аспектами економічної історії. Зацікавленість світоглядним та науковим спадком світової інтелектуальної еліти, до якої належать визнані економісти, історики, філософи, пояснюється широтою мислення вченого, його допитливістю, критичним осмисленням надбаного попередниками досвіду, усвідомленням теоретичного і практичного значення проблем. Роботи Володимира Семеновича відрізняються науковою глибиною, інтелектуальним пошуком, гуманістичним змістом. За результатами досліджень Володимир Жученко опублікував понад 120 наукових робіт.

Володимир Семенович активно досліджував і пропагував здобутки вітчизняної економічної науки, в арсеналі якої цінності світового значення, якими проникнуті праці С.Подолінського, М.Туган-Барановського, М.Грушевського. При цьому слід зазначити, що такі дослідження вчений проводив у ті часи, коли надбання української економічної думки практично не вивчалися, а, навпаки, робилися спроби їх замовчування. Тим самим вченим зроблено значний внесок у справу збереження та розвитку «економічної україніки» як потужного компонента світової економічної думки, збагачення інтелектуального багажу науковців і студентства знанням національної економічної науки. Праці Володимира Семеновича викликали науковий інтерес у зарубіжних учених. Зокрема, його аналізом наукового світогляду М.Зібера зацікавилися японські дослідники.

Окремо слід відзначити дослідження В.С.Жученка з економічного краєзнавства. Володимир Семенович є співавтором кількох фундаментальних книг, присвячених минулому і сучасному розвитку Полтавської області. Це передусім «Історія міст і сіл Української РСР. Полтавська область» (Київ, 1967 р.)

та енциклопедичний довідник «Полтавщина» (Київ, 1992 р.). Йому належить історико-економічний огляд основних етапів розвитку Полтавщини – з найдавніших часів і до сьогодення, що окремим розділом увійшов до книги «Полтавська область: природа, населення, господарство» (Київ, 1993 р.). У краєзнавчих роботах ученого відображено широкий спектр питань. Це й опис економічної програми революційного народництва на Полтавщині, і голодомору 1930-х та 1940-х років, а також аналіз розвитку окремих галузей народного господарства, у тому числі й торгівлі – біржової та ярмаркової.

Під керівництвом В.С.Жученка протягом 1964–2009 рр. було підготовлено й успішно захищено понад два десятки докторських і кандидатських дисертацій. Упродовж тривалого часу Володимир Семенович був відповідальним редактором наукового збірника Інституту економіки АН УРСР «Історія народного господарства та економічної думки УРСР», членом редколегії видання «Збірник наукових праць ПДПі ім. В.Г.Короленка».

За багаторічну науково-педагогічну діяльність неодноразово заохочувався відзнаками, нагороджений медаллю А.С.Макаренка. Його невтомне серце завжди билось в унісон із серцями українців-патріотів. Українська економічна наука втратила справжнього вченого, наукова громадськість – талановитого наставника, а Україна – люблячого, відданого сина.

Основні праці з наукового доробку В.С.Жученка

1. Жученко В.С. Критика Н.И. Зибером русской вульгарной политической экономии / В.С. Жученко // Научные доклады высш. шк. Экономические науки. – 1959. – № 3. – С. 108–117.
2. Жученко В.С. М.И. Зибер – комментатор і популяризатор економічного вчення Карла Маркса : учб. посіб. / В.С. Жученко. – К., 1968. – 95 с.
3. Жученко В.С. Соціально-економічна програма революційного народництва на Україні / В.С. Жученко. – К. : Вид-во Київського ун-ту, 1969. – 283 с.
4. Жученко В.С. До характеристики соціалістичних поглядів С. Подолинського / В.С. Жученко // Історія народного господарства та економічної думки Української РСР : республ.

міжвідомч. зб. / АН УРСР, Ін-т економіки. – К., 1971. – Вип. 6. – С. 72–80.

5. Жученко В.С. Общественно-экономические взгляды декабристов / В.С. Жученко // Экономика Советской Украины. – 1975. – № 12. – С. 49–55.
6. Жученко В.С. Суспільно-економічні погляди декабристів / В. Жученко, І. Рознер // Економіка Радянської України. – 1975. – № 12. – С. 49–55.
7. Жученко В.С. І. Франко як критик буржуазної ідеології / В.С. Жученко // Історія народного господарства та економічної думки Української РСР : республ. міжвідомч. зб. / АН УРСР, Ін-т економіки. – К., 1975. – Вип. 9. – С. 147–160.
8. Жученко В.С. Агропромислові комплекси : метод. розробка / В.С. Жученко. – Полтава, 1976.
9. Деякі питання НЕПу в партійних документах і в українській радянській економічній літературі початку 20-х років / В.С. Жученко // Історія народного господарства та економічної думки Української РСР : республ. міжвідомч. зб. / АН УРСР, Ін-т економіки. – К., 1976. – Вип. 10. – С. 79–85.
10. Некоторые вопросы экономического прогнозирования в СССР / В.С. Жученко // Вопросы организации управления народным хозяйством на современном этапе. – М., 1976.
11. Проблемы комплексного использования минерально-сырьевых ресурсов СССР на примере железорудной промышленности / В.С. Жученко // Вопросы организации управления народным хозяйством на современном этапе. – М., 1976.
12. Демографическое развитие Украинской ССР : 1959–1970 гг. / ред. В.С. Жученко ; АН УССР, Ин-т экономики. – К. : Наук. думка, 1977. – 221 с.
13. Рецензия / В. Жученко, Н. Леус // Экономика Советской Украины. – 1978. – № 9. – С. 88–90. – Рец. на кн. : Бризгалов В.Р. Головна продуктивна сила суспільства. Про розвиток робочої сили в умовах науково-технічної революції. – К., 1977. – 158 с.
14. Научная несостоятельность и реакционность взглядов апологетов капитализма на роль потребительской кооперации в преобразовании общества и повышении уровня жизни народа / В.С. Жученко, Н.А. Бобров // Вестник Харьковского ун-та. – Х., 1980. – № 197. – Актуальные экон. пробл. развития социализма. – Вып. 16. – С. 67–73.
15. Нариси історії Полтавської обласної партійної організації / В.С. Жученко, Л.С. Волошко та ін. – Х. : Прапор, 1981. – 322 с.

16. Економічне обґрунтування шляхів колективізації сільського господарства / В.С. Жученко // Соціалістична індустріалізація і колективізація сільського госп-ва в українській радянській економічній літературі перехідного періоду. – К., 1982. – С. 68–88.
17. Становление и развитие советской экономической науки на Украине (1917–1937 гг.) / В.С. Жученко, Т.И. Деревянкин и др. – К. : Наук, думка, 1983. – 287 с.
18. Совершенствование стиля работы научно-методического совета дома политического просвещения / В.С. Жученко // Партийная учеба: совершенствование стиля. – К., 1984. – С. 44–52.
19. Економічну культуру – кожному вчителю / В. Жученко, Л. Лазоренко // Рад. освіта. – 1985. – 16 серп.
20. А.С. Макаренко о единстве педагогических и экономических принципов в трудовом воспитании / В.С. Жученко // Творческое наследие А.С. Макаренко и совершенствование подготовки педагогических кадров : тез. докл. на Всесоюз. науч.-практ. конф., посвящ. 100-летию со дня рожд. А.С. Макаренко / Полтав. гос. пед. ин-т им. В.Г. Короленка. – Полтава, 1988. – С. 59–61.
21. Про перебудову роботи кафедр суспільних наук педагогічних вузів / В.С. Жученко, Л.О. Лазоренко // Вища і середня педагогічна освіта : республік. наук.-метод. зб. – К., 1989. – Вип. 14. – С. 3–6.
22. Революційне народництво на Полтавщині / В.С. Жученко // Тези доповідей і повідомлень першої Полтавської наук. конф. з історичного краєзнавства. – Полтава, 1989. – С. 67–68.
23. Промисловість Полтавщини в 50–60-ті рр. / В.С. Жученко // Тези доповідей і повідомлень другої Полтавської наукової конференції з історичного краєзнавства Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 1991. – С. 55–57.
24. Історіографія голоду 1932–1933 рр. на Полтавщині / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Голодомор 1932–1933 років на Полтавщині : До 60-річчя трагедії : матер. наук. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка, Полтав. відділ, асоціації дослідників «Голод–1993», Полтавське наук. тов-то краєзнавців. – Полтава, 1993. – С. 46–51.
25. Історія господарського розвитку / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Полтавська область: Природа, населення, господарство: Географіч. та іст.-економ., нарис: навч. посіб. з краєзнавства. – Полтава, 1493. – С. 100–111.
26. Кооперативний ідеал М.І. Туган-Барановського / Т.В. Бровко, В.С. Жученко // Макаренківські читання / редкол. :

- В.Е. Лобурець, В.О. Пащенко, Н.І. Казирод, М.І. Степаненко, Л.Ф. Українець ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 32–34.
27. Народне господарство Полтавщини в роки Великої Вітчизняної війни / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Велика Вітчизняна війна у пам'яті народній : матеріали конф. до 50-річчя Перемоги, 25–26 жовт. 1995 р. / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка, Вище Зенітне ракетне Червонопрапорне командне училище ім. генерала армії М.Ф. Ватутіна. – Полтава, 1995. – С. 16–17.
28. Стосовно ринкової економіки / В.С. Жученко // Педагогічна газета. – 1995. – № 12. – С. 4.
29. Історіографія голоду 1946–1947 р. на Полтавщині / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Голод 1946–1947 рр. на Полтавщині (до п'ятдесятиріччя трагедії) : матеріали і документи / Центр по дослідженню історії та культури Полтав. облдержадміністрації ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка ; ПІОПОПП ; Держ. архів Полтав. обл. – Полтава, 1996. – С. 42–44.
30. Питання економічної історії України в працях М.С. Грушевського / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Державотворець і літописець України : матеріали наук. конфер. до 130-річчя з дня народ. М.С. Грушевського / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка ; Центр по дослідженню історії та культури Полтав. облдержадміністрації. – Полтава, 1996. – С. 39–41.
31. А.С. Макаренко про роль педагога в соціальному вихованні учнівської молоді / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // А.С. Макаренко – видатний педагог ХХ століття : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 12–14 берез. 1998 р. / Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка, Ін-т психології і педагогіки проф. освіти АПН України, Міжнародна макаренківська асоціація, Українська асоціація А.С. Макаренка. – Полтава, 1999. – С. 166–169.
32. Питання економічної історії Полтавщини в працях І.Ф. Павловського / В.С. Жученко, Л.В. Жученко // Історична пам'ять : наук. зб. ; ред.: В.О. Пащенко ; Полтав. держ. пед. ін-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 1999. – Вип. 1–2. – С. 16–134.
33. Політично-громадська діяльність Володимира Темницького / В. Жученко // Василь Назарович Каразін – видатний громадський діяч, просвітитель, науковець. – Миколаїв, 2005. – С. 151–152.

Публікації про вченого

1. Володимир Семенович Жученко: біобібліографічний покажчик: до 90-річчя від дня народження / упоряд. Л.І. Яковенко, Т.А. Непокупна, І.М. Лесунова та ін.; за ред. М.І. Степаненка. – Полтава, ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2013. – 52 с.; 12 іл. – (Серія «Науковці університету»).
2. Яковенко Л.І. Відомий учений-економіст (Володимир Семенович Жученко) / Л.І. Яковенко // Історія Полтавського педагогічного університету в особах (на посвяту 90-річчя заснування навчального закладу) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 50–53.
3. Яковенко Л.І. Відомий вітчизняний вчений-економіст / Л.І. Яковенко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 2004. – Вип. 1. – С. 199–202.

Транслітерований список джерел

1. Zhuchenko V.S. Kritika N.I. Ziberom ruskoj vul'garnoj politicheskoj ekonomii / V.S. Zhuchenko // Nauchnye doklady vyssh. shk. Ekonomicheskie nauki. – 1959. – № 3. – С. 108–117. [in Russian]
2. Zhuchenko V.S. M.I. Ziber – komentator i populjaryzator ekonomichnogo vchennja Karla Marksa : uchb. posib. / V.S. Zhuchenko. – K., 1968. – 95 s. [in Ukrainian]
3. Zhuchenko V.S. Social'no-ekonomichna programa revoljucijnogo narodnuctva na Ukrai'ni / V.S. Zhuchenko. – K. : Vyd-vo Kyi'vs'kogo un-tu, 1969. – 283 s. [in Ukrainian]
4. Zhuchenko V.S. Do harakterystyky socialistychnyh pogljadiv S. Podolyns'kogo / V.S. Zhuchenko // Istorija narodnogo gospodarstva ta ekonomichnoi' dumky Ukrai'ns'koi' RSR : respubl. mizhvidomch. zb. / AN URSSR, In-t ekonomiky. – K., 1971. – Vyp. 6. – С. 72–80. [in Ukrainian]
5. Zhuchenko V.S. Obshchestvenno-ekonomicheskie vzglyady dekabristov / V.S. Zhuchenko // Ekonomika Sovetskoj Ukrainy. – 1975. – № 12. – С. 49–55. [in Russian]
6. Zhuchenko V.S. Suspil'no-ekonomichni pogljady dekabrystiv / V. Zhuchenko, I. Rozner // Ekonomika Radjans'koi' Ukrai'ny. – 1975. – № 12. – С. 49–55. [in Ukrainian]
7. Zhuchenko V.S. I. Franko jak krytyk burzhuaznoi' ideologii' / V.S. Zhuchenko // Istorija narodnogo gospodarstva ta ekonomichnoi' dumky Ukrai'ns'koi' RSR : respubl. mizhvidomch. zb.

8. Zhuchenko V.S. Agropromyslovi kompleksi : metod. rozrobka / V.S. Zhuchenko. – Poltava, 1976. [in Ukrainian]
9. Dejaki pytannja NEPu v partijnyh dokumentah i v ukrai'ns'kij radjans'kij ekonomichnyj literaturi pochatku 20-h rokiv / V.S. Zhuchenko // Istorija narodnogo gospodarstva ta ekonomichnoi' dumky Ukrai'ns'koi' RSR : respubl. mizhvidomch. zb. / AN URSSR, In-t ekonomiky. – K., 1976. – Vyp. 10. – С. 79–85. [in Ukrainian]
10. Nekotorye voprosy ekonomicheskogo prognozirovaniya v SSSR / V.S. Zhuchenko // Voprosy organizatsii upravleniya narodnym khozyaistvom sotsialisticheskikh derzhav na sovremennom etape. – M., 1976. [in Russian]
11. Problemy kompleksnogo ispol'zovaniya mineral'no-syr'evykh resursov SSSR na primere zhelezorudnoj promyshlennosti / V.S. Zhuchenko // Voprosy organizatsii upravleniya narodnym khozyaistvom sotsialisticheskikh derzhav na sovremennom etape. – M., 1976. [in Russian]
12. Demograficheskoe razvitie Ukrainskoj SSR: 1959–1970 gg. / red. V.S. Zhuchenko ; AN USSR, In-t ekonomiki. – K. : Nauk, dumka, 1977. – 221 s. [in Russian]
13. Retsenziya / V. Zhuchenko, N. Leus // Ekonomika Sovetskoj Ukrainy. – 1978. – № 9. – С. 88–90. – Rets. na kn. : Brizgalov V.R. Golovna produktivna sila suspil'stva. Pro rozvitok robochoj sili v umovakh naukovo-tekhnichnoi' revolyutsii. – K., 1977. – 158 s. [in Russian]
14. Nauchnaya nesostoyatel'nost' i reakcionnost' vzglyadov apologetov kapitalizma na rol' potrebitel'skoj kooperatsii v preobrazovanii obshchestva i povysheniya urovnya zhizni naroda / V.S. Zhuchenko, N.A. Bobrov // Vestnik Khar'kovskogo un-ta. – X., 1980. – № 197. – Aktual'nye ekon. probl. razvitiya sotsializma. – Vyp. 16. – С. 67–73. [in Russian]
15. Narisi istorii' Poltavs'koj oblasnoj partiinoj organizatsii / V.S. Zhuchenko, L.S. Voloshko ta in. – X. : Prapor, 1981. – 322 s. [in Ukrainian]
16. Ekonomichne obgruntuvannya shlyakhiv kolektivizatsii sil'skogo gospodarstva / V.S. Zhuchenko // Sotsialistichna industrializatsiya i kolektivizatsiya sil'skogo gospodarstva v ukrai'ns'kii radyans'kii ekonomichnij literaturi perekhidnogo periodu. – K., 1982. – С. 68–88. [in Ukrainian]

17. Stanovlenie i razvitie sovetskoj ekonomicheskoi nauki na Ukraine (1917–1937 gg.) / V.S. Zhuchenko, T.I. Derevyankin i dr. – K. : Nauk, dumka, 1983. – 287 s. [in Russian]
18. Sovershenstvovanie stilya raboty nauchno-metodicheskogo soveta doma politicheskogo prosveshcheniya / V.S. Zhuchenko // Partii-naya ucheba: sovershenstvovanie stilya. – K., 1984. – S. 44–52. [in Russian]
19. Ekonomichnu kul'turu – kozhnomu vchytelju / V. Zhuchenko, L. Lazorenko // Rad. osvita. – 1985. – 16 serp. [in Ukrainian]
20. A.S. Makarenko o edinstve pedagogicheskikh i ekonomicheskikh printsipov v trudovom vospitanii / V.S. Zhuchenko // Tvorcheskoe nasledie A.S. Makarenko i sovershenstvovanie podgotovki pedagogicheskikh kadrov : tez. dokl. na Vsesoyuz. nauch.-prakt. konf., posvyashch. 100-letiyu so dnya rozhd. A.S. Makarenko / Poltav. gos. ped. in-t im. V.G. Korolenka. – Poltava, 1988. – S. 59–61. [in Russian]
21. Pro perebudovu roboty kafedr suspil'nyh nauk pedagogichnyh vuziv / V.S. Zhuchenko, L.O. Lazorenko // Vyshha i serednja pedagogichna osvita : respublik. nauk.-metod. zb. – K., 1989. – Vyp. 14. – S. 3–6. [in Ukrainian]
22. Revoljucijne narodnyctvo na Poltavshhyni / V.S. Zhuchenko // Tezy dopovidej i povidomlen' pershoj' Poltav'skoi' naukovoï konferencii' z istorychnogo krajeznavstva. – Poltava, 1989. – S. 67–68. [in Ukrainian]
23. Promyslovist' Poltavshhyni v 50–60-gi rr. / V.S. Zhuchenko // Tezy dopovidej i povidomlen' drugoi' Poltav'skoi' naukovoï konferencii' z istorychnogo krajeznavstva // Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka. – Poltava, 1991. – S. 55–57. [in Ukrainian]
24. Istoriografija golodu 1932–1933 rr. na Poltavshhyni / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Golodomor 1932–1933 rokiv na Poltavshhyni : Do 60-richchja tragedii' : mater. nauk. konf. / Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka, Poltav. viddil, asociacii' doslidnykiv «Golod–1993», Poltav'ske nauk. tov-to krajeznaciv. – Poltava, 1993. – S. 46–51. [in Ukrainian]
25. Istorija gospodars'kogo rozvytku / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Poltav'ska oblast': Pryroda, naseleennja, gospodarstvo: Geografich. ta ist.-ekonom. narys : navch. posib. z krajeznavstva. – Poltava, 1493. – S. 100–111. [in Ukrainian]
26. Kooperatyvnyj ideal M.I. Tugan-Baranov'skogo / T.V. Brovko, V.S. Zhuchenko // Makarenkiv'ski chytannja / redkol. : V.E. Loburec', V.O. Pashhenko, N.I. Kazyrod, M.I. Stepanenko,

- L.F. Ukrai'neč'; Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka. – Poltava, 1993. – S. 32–34. [in Ukrainian]
27. Narodne gospodarstvo Poltavshhyni v roky Velykoi' Vitchyznjanoi' vijny / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Velyka Vitchyznjana vijna u pam'jati narodnij : materialy konf. do 50-richchja Peremogy, 25–26 zhovt. 1995 r. / Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka, Vyshhe Zenitne raketne Chervonopraporne komandne uchylshhe im. generala armii' M.F. Vatutina. – Poltava, 1995. – S. 16–17. [in Ukrainian]
28. Stosovno rynkovoï ekonomiky / V.S. Zhuchenko // Pedagogichna gazeta. – 1995. – № 12. – S. 4. [in Ukrainian]
29. Istoriografija golodu 1946–1947 r. na Poltavshhyni / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Golod 1946–1947 rokiv na Poltavshhyni (do p'jatydesjatyrichchja tragedii') : materialy i dokumenty / Centr po doslidzhenju istorii' ta kul'tury Poltav. obl'zhadministracii' ; Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka ; PIOPOPP ; Derzh. arhiv Poltav. obl. – Poltava, 1996. – S. 42–44. [in Ukrainian]
30. Pytannja ekonomichnoi' istorii' Ukrai'ny v pracjah M.S. Grushevs'kogo / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Derzhavotvorec' i litopysec' Ukrai'ny : materialy nauk. konfer. do 130-richchja z dnja narod. M.S. Grushevs'kogo / Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka ; Centr po doslidzhenju istorii' ta kul'tury Poltav. obl'zhadministracii'. – Poltava, 1996. – S. 39–41. [in Ukrainian]
31. A.S. Makarenko pro rol' pedagoga v social'nomu vyhovanni uchniv'skoi' molodi / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // A.S. Makarenko – vydatnyj pedagog XX stolittja : materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf., Poltava, 12–14 berez. 1998 r. / Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka, In-t psihologii' i pedagogiky prof. osvity APN Ukrai'ny, Mizhnarodna makarenkiv'ska asociacija, Ukrai'ns'ka asociacija A.S. Makarenka. – Poltava, 1999. – S. 166–169. [in Ukrainian]
32. Pytannja ekonomichnoi' istorii' Poltavshhyni v pracjah I.F. Pavlovs'kogo / V.S. Zhuchenko, L.V. Zhuchenko // Istorychna pam'jat' : nauk. zb. ; red.: V.O. Pashhenko ; Poltav. derzh. ped. in-t im. V.G. Korolenka. – Poltava, 1999. – Vyp. 1–2. – S. 16–134. [in Ukrainian]
33. Polityčno-gromads'ka dij'al'nist' Volodymyra Temnyč'kogo / V. Zhuchenko // Vasyl' Nazarovych Karazin – vydatnyj gromads'kyj dijach, prosvitytel', naukovec'. – Mykolai'v, 2005. – S. 151–152. [in Ukrainian]

Publikacii' pro vchenogo

1. Volodymyr Semenovyh Zhuchenko: biobibliografichnyj pokazhchyk: do 90-richchja vid dnja narodzhennja / uporjad. L.I. Jakovenko, T.A. Nepokupna, I.M. Lesunova ta in.; za red. M.I. Stepanenka. – Poltava, PNPУ imeni V.G. Korolenka, 2013. – 52 s.; 12 il. – (Serija «Naukovci universytetu»). [in Ukrainian]
2. Jakovenko L.I. Vidomyj uchenyj-ekonomist (Volodymyr Semenovyh Zhuchenko) / L.I. Jakovenko // Istorija Poltavs'kogo pedagogichnogo universytetu v osobah (na posvjatu 90-richchja zasnuvannja navch. zakl.) / Poltav. derzh. ped. un-t imeni V.G. Korolenka. – Poltava, 2004. – S. 50–53. [in Ukrainian]
3. Jakovenko L.I. Vidomyj vitchyznjanyj vchenyj-ekonomist / L.I. Jakovenko // Istorychna pam'jat' : nauk. zb. / Poltav. derzh. ped. un-t im. V.G. Korolenka. – Poltava, 2004. – Vyp. 1. – S. 199–202. [in Ukrainian]

Одержано 04.08.2014 р.